

Sortförsök i vårvete

Av Försöksledare Arne Ljungars,
Hushållningssällskapet i Kristianstad.

Under hösten 2005 har 3 sortförsök i vårvete skördats, tabell 1. Nytt för i år är att sorten Vinjett är mätare och provning av Dragon har upphört. I tabell 2 kan man studera medeltalen de olika åren samt femårsmedeltal från 2001-2005. På samma sätt som för övriga grödor finns från och med 2003 relativtalen och antalet försök från de olika enskilda åren för att visa vilka år som sorterna provats och hur de avkastat de olika åren. I tabell 3 finns medeltal med svampbehandlade led och obehandlade medan tabell 4 redovisar hur sorterna klarar sig i de skånska odlingsområdena.

Tabellerna 5 och 6 visar sorternas egenskaper jämfört med mätaren Vinjett. Alla egenskaper är medeltal över 5 år, i tabell 5 från de svampbehandlade leden medan svampgrade-ringarna i tabell 6 är hämtade från de obehandlade leden. Säkerheten i egenskapsskillnader ökar med antalet år som sorterna varit med i försöken. Sorter med högre och mycket högre skörd än de vanligen odlade sorterna i Skåne kommer att missgynnas i kvalitetsegenskaperna proteinhalt och volymvikt medan stråstyrkan egentligen blir för bra om man tänker sig en något högre kvävegiva.

Tabell 1. Enskilda vårveteförsök 2005. Skörd. Obehandlat och fungicidbehandlat. Behandlat = 0,5 Tilt Top st 31 och 0,3 Comet + 0,4 Proline st 47-49.

L7-301	502/05					970/05				
	Per Persson,, Svarthjärup, Staffanstorp					AB Jordberga Gärd, Jordberga, Klagstorp				
	Förfrukt: Sockerbetor					Förfrukt: Sockerbetor				
	Jordart: mmh mo LL. pH 7,6					Jordart: nmh Mä ML. pH 7,3				
	Sådd: 3/4-05. CV% 2,0					Sådd: 6/4-05. CV% 4,6				
SORT	Obehandlat		Behandlat		merskörd dt/ha	Obehandlat		Behandlat		merskörd dt/h
	dt/ha	rel	dt/ha	rel		dt/ha	rel	dt/ha	rel	
SW Vinjett	88,4	100	92,8	100	4,4	90,8	100	84,4	100	-6,4
SW Kronjet, 39109	91,7	104	95,2	103	3,5	94,1	104	96,6	114	2,5
SW Kadriļj, 40214	92,7	105	94,8	102	2,1	95,1	105	93,2	110	-1,9
SW 41160, Springjet	88,6	100	93,6	101	5,0	97,9	108	99,9	118	2,0
SW Kungsjet, 40239	94,8	107	101,1	109	6,3	89,0	98	91,7	109	2,7
SW 41209, Soljet	98,1	111	96,6	104	-1,5	93,3	103	95,4	113	2,1
IGP Triso (SSd)	88,1	100	90,9	98	2,8	84,1	93	83,1	98	-1,0
DSP Quarna, CH211(SSd)	75,3	85	81,5	88	6,2	85,0	94	85,4	101	0,4
LP Taifun (SSd) EU	92,8	105	96,1	104	3,3	91,4	101	93,9	111	2,5
Ack Picolo (SSd) EU	90,3	102	92,8	100	2,5	96,6	106	95,5	113	-1,1
DSP CH211-12529(SSd)EU	86,7	98	92,0	99	5,3	91,3	101	99,3	118	8,0
SW 42325, Sundjet	92,9	105	93,4	101	0,5	89,2	98	86,5	103	-2,7
SW 41365	93,7	106	98,2	106	4,5	92,7	102	88,5	105	-4,2

Tabell 1 forts. Enskilda vårveteförsök 2005.

SORT	Obehandlat		Behandlat		merskörd
	dt/ha	rel	dt/ha	rel	dt/ha
L7-301	1/05 Br Jönsson, Eskestorps Gård, Vittskövle Förfrukt: Sockerbetor Jordart: nmh I Mo. pH 8,1 Sådd: 14/4-05. CV% 4,7				
SW Vinjett	84,6	100	86,0	100	1,4
SW Kronjet, 39109	85,5	101	83,5	97	-2,0
SW Kadriļj, 40214	88,5	105	85,0	99	-3,5
SW 41160, Springjet	89,0	105	86,2	100	-2,8
SW Kungsjet, 40239	85,8	101	87,1	101	1,3
SW 41209, Soljet	88,6	105	91,4	106	2,8
IGP Triso (SSd)	83,7	99	83,5	97	-0,2
DSP Quarna, CH211(SSd)	78,0	92	71,6	83	-6,4
LP Taifun (SSd) EU	88,4	104	83,5	97	-4,9
Ack Picoło (SSd) EU	83,1	98	87,3	102	4,2
DSPCH211-12529(SSd)EU	80,5	95	79,6	93	-0,9
SW 42325, Sundjet	89,1	105	85,4	99	-3,7
SW 41365	82,5	97	82,8	96	0,3

Tabell 2. Kärnskörd av vårvete i Skåne, M-tal av riks- och länsförsök.

SORT	2005		2004		2003		2002		2001		2001 - 2005			
	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna dt/ha	Rel tal
Vinjettskörden				63,3		77,6		80,8		80,5				
SW Vinjett	3	87,8	100	3	100	4	100	7	100	6	100	23	76,4	100
Triso SSd	3	85,6	97	3	100	4	105	4	96	3	97	17	75,5	99
Kronjet	3	91,1	104	3	107	4	105	7	101	3	102	20	78,6	103
DSP Quarna	3	79,5	90	3	92	4	92	3	88	3	87	16	68,5	90
SW Kadriļj	3	91,6	104	3	99	4	104	3	103			13	77,7	102
SW Kungsjet	3	91,6	104	3	109	4	104	3	102			13	79,1	104
Springjet SW 41160	3	92,5	105	3	107	4	108					10	80,4	105
Soljet SW 41209	3	93,9	107	3	107	4	107					10	80,5	105
Sundjet SW 42325	3	89,4	102	3	109							6	79,0	103
SW 41365	3	89,7	102											
LP Taifun SSd	3	91,0	104											
Ack Picoło SSd	3	90,9	104											
DSP CH211-12529 SSd	3	88,2	100											
x cv% REP	3	89,5	3,5	3	4,5	4	3,0	7	2,7	3	3,3	23	77,3	3,1
LSD PROB F1		5,20	.0012		.0032		.0001		.0001		.0051		2,00	.0001

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil, är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 3. Jämförelse mellan vårvetesorter svampbehandlade och obehandlade.

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2005						BEHANDLINGSEFFEKT 2001-2005					
	Obehandlat			Mer sk. f. beh. dt/ha	Behandlat		Obehandlat			Mer sk. f. beh. dt/ha	Behandlat	
	Ant förs	Skörd dt/ha	Rel. tal		Skörd dt/ha	Rel. tal	Ant förs	Skörd dt/ha	Rel. tal		Skörd dt/ha	Rel. tal
SW Vinjett	3	87,9	100	-0,2	87,7	100	23	71,5	100	7,6	79,1	100
Triso SSd	3	85,3	97	0,5	85,8	98	17	70,6	99	7,8	78,4	99
Kronjet	3	90,4	103	1,4	91,8	105	20	74,0	103	7,1	81,1	103
DSP Quarna	3	79,4	90	0,1	79,5	91	16	65,2	91	4,4	69,6	88
SW Kadriļj	3	92,1	105	-1,1	91,0	104	13	72,4	101	8,5	80,9	102
SW Kungsjet	3	89,8	102	3,5	93,3	106	13	74,0	103	8,2	82,2	104
Springjet	3	91,9	104	1,3	93,2	106	10	75,6	106	7,5	83,1	105
Soljet	3	93,3	106	1,2	94,5	108	10	76,2	106	6,5	82,7	105
Sundjet	3	90,4	103	-1,9	88,5	101	6	75,2	105	5,5	80,7	102
SW 41365	3	89,6	102	0,2	89,8	102						
LP Taifun SSd	3	90,9	103	0,3	91,2	104						
Ack Picoło SSd	3	90,0	102	1,9	91,9	105						
DSP CH211-12529 SSd	3	86,2	98	4,1	90,3	103						
x cv% REP	3	89,0	3,5		89,9	4,2	23	72,7	4,3		79,8	3
LSD PROB F1		5,20	.0015		6,40	.0074	2,60	.0001			2,00	

Svampbehandling: 2001 - 2002, St 31,1,0 | Stereo + st 51 0,6 | Amistar och 0,4 | Forbel.
 2003, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47 0,6 | Amistar och 0,5 | Tilt Top.
 2004, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,5 | Comet och 0,5 | Tilt Top.
 2005, St 31, 0,5 | Tilt Top + st 47-49 0,3 | Comet + 0,4 | Proline.

Tabell 4. Vårvete, områdesvis indelning 2001 - 2005. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1A			Område 3			Område 4B		
	Ant förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant förs	kärna dt/ha	Rel. tal.	Ant förs	kärna dt/ha	Rel. tal.
SW Vinjett	12	80,0	100	3	71,3	100	7	74,3	100
Triso SSd	10	78,7	98	1	72,7		5	74,3	100
Kronjet	10	82,5	103	3	73,2	103	6	76,5	103
DSP Quarna	8	71,8	90	3	62,0	87	5	67,9	91
SW Kadriļj	7	82,0	103	2	73,2	103	4	74,2	100
SW Kungsjet	7	83,4	104	2	73,1	103	4	76,7	103
Springjet	6	84,6	106	1	74,8		3	77,7	105
Soljet	6	84,3	105	1	72,9		3	79,3	107
Sundjet	4	81,5	102				2	79,6	107
x cv% REP	12	81,0	2,9	3	71,6	2	7	75,6	4,4
LSD PROB F1		2,60	.0001		3,90	.0009		5,10	.0023

Relativtal anges ej för ett försök. OBS! för två försök, ej fet stil, är jämförelsen ganska osäker.

Tabell 5. Sortegenskaper i vârvete, behandlade led, under åren 2001 - 2005.

SORT	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Mogn. dagar **	Liter-vikt g	Tusen-kornv. g	Protein % av ts	Falltal
SW Vinjett	16,6	91	94	127	801	41,0	13,0	316
Triso SSd	0,3	-4	0	1	13	2,0	0,2	-2
Kronjet	-0,4	1	-3	0	7	-0,1	0,3	5
DSP Quarna	-0,4	6	-6	-2	11	2,3	2,6	-6
SW Kadrij	0	2	-4	0	10	3,0	-0,1	-16
SW Kungsjet	-0,2	2	-3	1	17	0,8	-0,3	-29
Springjet	1,4	5	-5	4	30	-1,6	-0,7	-29
Soljet	1	6	-4	4	17	-0,8	-0,7	-54
Sundjet	-0,1	-9	6	0	13	-1,5	-0,5	-9
x cv% REP	16,8	92	92	128	814	41,5	13,1	301
LSD PROB F1	0,4	7	2	1	6	1,4	0,3	38

Sortegenskaper för Vinjett. Övriga med avvikelse från Vinjett, med minus för mindre.

*) 100 betyder helt upprätt bestånd.

**) Plus betyder senare mognad.

Tabell 6. Sjukdomskänslighet i obehandlade led jämfört med Vinjett.

SORT	Mjöldagg % I obehandl. led		Septoria % I obehandl. led		Bladfläcksjuka % I obehandl. led	
	2005	2001-2005	2005	2001-2005	2005	2001-2005
SW Vinjett	1	4		18		15
Triso SSd	0	7		-5		0
Kronjet	-1	-1		-5		-2
DSP Quarna	0	7		-2		2
SW Kadrij	4	11		-4		4
SW Kungsjet	-1	0		-2		1
Springjet	-1	5		-12		-7
Soljet	-1	0		-8		-2
Sundjet	-1	0		-5		0
SW 41365	-1					
LP Taifun SSd	0					
Ack Picolo SSd	6					
DSP CH211-12529 SSd	1					
x cv% REP	1	7		13		14
LSD PROB F1	4	5		4		7

Värdena anger procent angrepp på den gröna bladytan hos Vinjett. För övriga avv. från Vinjett. Under 2004 och 2005 graderades ingen Septoria och Bladfläcksjuka i vârvete.

Beskrivning av enskilda sorter

SW Vinjett från Svalöf Weibull har god bakkastningskvalitet, men inte riktigt i nivå med den tidigare mätaren Dragon. Den har hög avkastning, bra falltal, hög proteinhalt. Strået är ganska långt och styvt medan känsligheten för mjöldagg är låg, men känslighet för septoria hög vilket visade sig 2003 då svampbehandlingen gav stor skördeökning.

IGP Triso från Scandinavian Seed har god bakkastningskvalitet. Avkastningen är i nivå med Vinjett, men mycket högre år 2003. Strået är lika långt. Volymvikt och tusenkornvikt är högre medan proteinhalt och falltal är ungefär samma. Känslighet för mjöldagg högre medan den är något lägre för Septoria. Den svarar normalt bra på en svampbehandling och skörden ökar ungefär som hos Vinjett.

SW Kronjet från Svalöf Weibull har hög avkastning. Något kortare strå och bra falltal. Angrips lite av mjöldagg medan Septoria-angreppen ligger obetydligt lägre än angreppen hos Vinjett.

DSP Quarna är en ny sort från Scandinavian Seed med mycket hög proteinhalt. Avkastningen sämre än Vinjetts, men förhoppningsvis kan detta bli ett mycket bra kvalitetsvete. Kort, styvt strå, tidig mognad och bra falltal. Sjukdomsgraderingarna i nivå med Vinjetts men trots detta har den inte svarat bra på svampbehandlingen. Möjligen har tidigheten missgynnat sorten vid svampgraderingen så att dessa blivit förhållandevis höga.

SW Kadrilj är en ny sort från Svalöf Weibull med hög avkastning, särskilt i svampbehandlade led. Strået är kortare och styvare. Mognar som Vinjett. Känslig för mjöldaggs- och septoria-angrepp.

SW Kungsjet är en ny sort från Svalöf Weibull med mycket hög avkastning, särskilt i svampbehandlade led. Kortare, styvare strå, hög volymvikt. Bra motståndskraft mot mjöldagg men sämre mot Septoria.

SW 41160, Springjet, är ett nytt högavkastande vårvete från Svalöf Weibull. Något kortare, styvt strå med hög volymvikt men något lägre tusenkornvikt och proteinhalt. Lägre svampgraderingar men svarar ungefär som Vinjett på en svampbehandling. Mognar sent.

SW 41209, Soljet, är ett nytt högavkastande vårvete från Svalöf Weibull. Kortare, styvare strå. Mognar sent. Inte så känslig för svampangrepp och svarar mindre för svampbehandlingen.

SW 42325, Sundjet, är ett nytt vårvete från Svalöf Weibull med hög avkastning. Långt, något svagare strå, liktidig mognad som mätaren och något lägre tusenkornvikt.

Övriga sorter har endast provats under ett år.